

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/50/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201089
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:5819201089.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobcov: 2/ A. B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXX/XX H., F. F. I., 3/ J. K. L., D. E. F. XX.XX.XXXX, H. I. XXXX/XX, H., 4/ A. E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, M., žalobcovia 2/ až 4/ právne zastúpení: JUDr. Miroslav Bachy nec, advokát, so sídlom Podbiel 177, 5/ N. O. P., A., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, E., 6/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, E., žalobcovia v rade 5/ a 6/ právne zastúpení spoločnosťou: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, proti žalovaným: 1/ Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX/ X, C., 2/ N. S. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X/X, C., obaja právne zastúpení: Mgr. Michal Krákorník, advokát, so sídlom Štiavnická 2018/7, Ružomberok, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na odvolanie žalovaných v rade 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 9. decembra 2020 č.k. 5C/39/2019-176,

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že:

I. U r č u j e , že do dedičstva po poručiteľovi neb. A. D. E., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom M., S. XXX/XXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX p a t r í podiel 5/18-in k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. C., okres Námestovo, obec C., pozemkom KN-E parcele č. 1718 – zastavané plochy a nádvoría o výmere 153 m², zapísanej na LV č. XXXX a KN-E parcele č. 1717/1 – orná pôda o výmere 598 m² a KN-E parcele č. 1717/2 – orná pôda o výmere 830 m² zapísaných na LV č. XXXX.

II. U r č u j e , že žalobkyňa v rade 2/ A. K. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX a žalobkyňa v rade 3/ J. K. L., D. E. nar. XX.XX.XXXX sú podielovými spoluvlastníkmi, každá v podiele 5/18-in k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. C., okres Námestovo, obec C., pozemkom KN-E parcele č. 1718 – zastavané plochy a nádvoría o výmere 153 m², zapísanej na LV č. XXXX a KN-E parcele č. 1717/1 – orná pôda o výmere 598 m² a KN-E parcele č. 1717/2 – orná pôda o výmere 830 m² zapísaných na LV č. XXXX.

III. Žalobcom v rade 2/ až 6/ p r i z n á v a voči žalovanému v rade 2/ n á r o k na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

IV. Žalobu na určenie vlastníckeho práva vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ z a m i e t a .

V. Žalovanému v rade 1/ voči žalobcom v rade 2/ až 6/ n á r o k na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

VI. Štátu p r i z n á v a voči žalovanému v rade 2/ n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/, každý v podiele 5/18-in účasti k celku, sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku evidovaného na LV č. XXXX, k.ú. C. - EKN parcely č. 1717/1 - orná pôda o výmere 598 m², EKN parcely č. 1717/2 - orná pôda o výmere 830 m² a pozemku evidovaného na LV č. XXXX, k.ú. C. - EKN parcely č. 1718 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 153 m² (výrok I.). Žalobu o určenie vlastníckeho práva vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie zamietol (výrok II.). Podľa § 255 ods. 1 CSP úspešným žalobcom v rade 1/ až 3/ proti žalovanému v rade 1/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.). O nároku na náhradu trov konania v pomere medzi žalobcami v rade 1/ až 3/ a žalovaným v rade 2/ rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP tak, že úspešnému žalovanému v rade 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal, keď vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v tom, že v priebehu konania došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu žalovaného v rade 1/ na žalovaného v rade 2/, pričom správne konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bolo prerušené (výrok IV.). O nároku na náhradu trov štátu rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 259 CSP a štátu priznal proti neúspešnému žalovanému v rade 1/ nárok na náhradu trov v rozsahu 100% (výrok V.).

2. Vykonaným dokazovaním zistil, že pôvodne žalobca v rade 1/ A. D. E. a žalovaný v rade 1/ boli evidovaní na LV č. XXXX a LV č. XXXX, k.ú. C. vo vzťahu k žalovaným parcelám ako podieloví spoluvlastníci - každý v podiele 5/6-in účasti, pričom pri oboch bola vyznačená nehodnovernosť údajov zápisu vlastníckeho práva, čo bolo oznámené listom Okresného úradu Námestovo, katastrálny odbor zo dňa 01.08.2017 pod č. P 204/2017. Okrem tohto zápisu boli ako spoluvlastníci v podiele 1/18-in účasti zapísaní žalobcovia v rade 1/ až 3/ na základe Osvedčenia o dedičstve sp.zn. 1D/457/2003 pod č. Z 1154/05. Po ukončení konania o určenie vlastníckeho práva na Okresnom súde Námestovo sp.zn. 1C/34/2017, zostal ako spoluvlastník sporných nehnuteľností evidovaný na LV č. XXXX a LV č. XXXX žalovaný v rade 1/ v podiele 5/6-in a žalobcovia v rade 1/ až 3/ v podiele 1/18-in titulom Osvedčenia o dedičstve 1D/457/2003. Zo spätnej identifikácie vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam zistil, že EKN parcely č. 1717/1 a č. 1717/2 (vytvorené z parcely č. 1717) a EKN parcela č. 1718 boli vytvorené z pôvodnej pozemno-knižnej parcely XXXX, zapísanej v pozemno-knižnej vložke č. XXX, k.ú. C., keď najskôr bol založený hluchý LV č. XXXX a k zápisu na aktuálne listy vlastníctva č. XXXX K. XXXX, k.ú. C. došlo až po zápise ZRPS. Žalobcovia odvodzovali svoje vlastnícke právo k žalovaným nehnuteľnostiam od právneho predchodcu - matky K. E., D. J., a to titulom Osvedčenia o dedičstve sp.zn. 1D/457/2003, Dnot 238/2003 zo dňa 10.11.2004, z ktorého obsahu vyplýva, že nehnuteľnosti pôvodne vedené na LV č. XXXX - pozemky zobrazené ako parcela č. 1717/1 a 1717/2 na meno ešte maloletej poručiťky v 1/6-ine a nehnuteľnosti zapísané na hluchom LV č. XXX v stave pozemno-knižnom na meno poručiťky v 5/6-inách, nadobudli žalobcovia v rade 1/ až 3/ každý v 1/3-ine podielu poručiťky, t.j. po 1/18-ine (LV č. XXXX) a po 5/18-in (LV č. XXX). K. E., D. J. nadobudla sporné nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy, registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod č. RI 208/80 zo dňa 18.01.1980. Z obsahu darovacej zmluvy vyplýva, že darcovia - A. A., D. J., K. - K. K., D. J., A. J. a Q. J. darovali obdarovanej K. E., D. J. podiel v rozsahu 5/6-in z nehnuteľností zapísaných v protokole č. XXX, k.ú. C. pod A I r.č. 1, dom č. XXX, zo zastavaného pozemku EKN parcele č. 1718 o celkovej výmere 543 m² a zo záhrady EKN parcele č. 1717 o celkovej výmere 1 363 m². K. E. na základe darovacej zmluvy, registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod č. I 1631/91, uzavretej 11.12.1991, darovala svojmu synovi - žalobcovi v rade 1/ dom súp.č. XXX (nové č. 503) a pozemok parc.č. 1245 - zastavaná plocha o výmere 342 m², k.ú. C.. Podľa identifikácie parciel pozemok - parc.č. 1245 je iba časťou pozemno-knižnej parcely č. XXXX, k.ú. C., evidovanej na poručiťku pod B 17/a v podiele 1/6-iny. Žalovaný v rade 1/ nadobudol vlastníctvo k žalovaným parcelám na základe kúpnej zmluvy z 13.11.2001, ktorej vklad bol povolený pod č. V 121/2002 od predávajúcich - A. A., D. J., A. J. a K. K., D. J., predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX - EKN parcele č. 1717/1 - orná pôda o výmere 598 m², EKN parcele č. 1717/2 - orná pôda o výmere 830 m² a EKN parcele č. 1718 - zastavaná plocha o výmere 153 m², spolu v podiele 4/6-in. K zostávajúcemu prevodu spoluvlastníckeho podielu 1/6-iny k uvádzaným pozemkom došlo na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 21.02.2002, ktorej vklad bol povolený pod č. V 248/2002 od podielového spoluvlastníka Q. J.. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcovia v rade 1/ a žalovanému v rade 1/ svedčia právne tituly nadobudnutia vlastníckeho práva, a to žalobcovia v rade 1/ - darovacia zmluva a osvedčenie o dedičstve, žalobcom v rade 2/ a 3/ osvedčenie o dedičstve a žalovanému v rade 1/ kúpne zmluvy. Je zrejmé, že matka žalobcov v rade 1/ až 3/ K. E., D. J. a matka žalovaného v rade 1/ K. - K. K., D. J. boli sestry, ktoré ešte ako maloleté boli obe evidované v pozemno-knižnej vložke č. XXX, k.ú. C. pod B 17/b a B 17/a, pričom stranám sporu boli zrejmé nielen rodinné, ale aj vlastnícke vzťahy, nakoľko sa jednalo o jednu z najbližších rodín. Žalovaný v rade 1/

v čase nadobudnutia vlastníctva kúpnyimi zmluvami vedel, že chalupa a dvor patria rodine žalobcov, nemohol byť dobromyseľný. Vychádzal tak zo svedeckých výpovedí T. C., A. K. H., ktorí sa vyjadrovali k spôsobu užívania poškodenej chaty, ako aj úpravám k prístupovej ceste v svahovitom teréne, keďže tieto pozemky boli porastené náletovými drevinami a bolo ich potrebné upraviť. Obdobne sa vyjadrili aj svedkovia S. C., U. E., P. E., ktorí potvrdili, že chodili pracovať na chalupu žalobcu v rade 1/, čo bolo pred 10 - 11 rokmi. Zo žiadnych okolností preto žalovaný v rade 1/ v čase uzatvorenia kúpnych zmlúv v roku 2002 a 2003 nemohol sa stať dobromyseľným nadobúdateľom, tieto zmluvy sú absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže spoluvlastnícky podiel, ktorý žalovaný v rade 1/ nadobudol na základe predmetných zmlúv, sa stal predmetom prevodu na základe už skôr uzavretej darovacej zmluvy na matku K. E., D. J., uzavretej 18.01.1980 pod č. RI 208/80. Je síce pravdou, že aj rodina žalovaného v rade 1/ nehnuteľnosti obhospodarovala, čo potvrdil aj žalobca v rade 1/, avšak ich obhospodarovanie bolo preukázané v iných častiach daných pozemkov, ktoré sa nachádzajú nižšie smerom ku potoku, čo potvrdili nielen svedkovia vypočutí na návrh žalobcov (C., C., E.), ale aj svedkovia vypočutí na návrh žalovaných (svedok A. E. A.), i keď tento svedok v časti vypovedal nepravdivo. Na základe dokazovania nezistil, že by žalobca v rade 1/ mal byť nedbalým vlastníkom z dôvodu, že v období od nadobudnutia nehnuteľností (aj v čase, kedy ju nadobudol žalovaný v rade 1/) chalupu rekonštruoval, keďže žalobca v rade 1/ v tom čase staval rodinný dom a o chalupu a pozemky sa staral spôsobom jemu vlastným. Žalobcovia na podanej žalobe preukázali naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP, keďže aj keď sa odstránil stav duplicity zápisu vlastníckeho práva na listoch vlastníctva, ku ktorému došlo po výmaze poznámky v dôsledku právoplatného skončenia konania sp.zn. 1C/34/2017, avšak právna neistota žalobcov vzhľadom na existenciu darovacej zmluvy, registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod č. RI 208/80, sa neodstránila. Žalobu vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie zamietol, pretože k prevodu vlastníckeho práva k žalovaným nehnuteľnostiam zo žalovaného v rade 1/ na žalovaného v rade 2/ na základe kúpnej zmluvy nedošlo, keďže vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Námestovo, katastrálny odbor zo dňa 13.05.2020 č. V 703/2020 bolo z dôvodu vedenia tohto súdneho konania prerušené.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v rade 1/. Namietal, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s otázkou vymedzenia a interpretácie pojmu „dvor“ a „záhrada“ a s ich grafickým zobrazením v teréne v nadväznosti na snímky z ortofotomapy, keďže tak žalovaná strana, ako aj navrhnutí svedkovia sporné pozemky nazývali ako „záhrada“ a tieto v súlade s ich umiestnením riadne identifikovali na predložených snímkach ako tie, ktoré boli ním a jeho rodinou obhospodarované. Závery súdu prvej inštancie uvedené v bodoch 21., 23. a 24. je treba považovať za nesprávne. Nikdy nespochybňoval, že by rodine žalobcu mal patriť spoluvlastnícky podiel v rozsahu 1/6-iny a vlastnícke právo žalobcov, t.č. evidované na LV č. XXX, k.ú. C., t.j. rodinný dom (chalupu) a pozemky, ktorých výmera v súčte predstavuje 340 m². Zvlášť zdôrazňuje, že v čase nadobúdania pozemkov v roku 2001 a 2002 žalobcovi v rade 1/ nesvedčilo vlastníctvo v inej výmere. Nie je tak zrejmé, na základe akých skutkových zistení dospel súd prvej inštancie v bode 21. rozsudku k záveru, že matka žalobcov bola evidovaná na liste vlastníctva ako výlučne neznámy vlastník, uvedenú skutočnosť netvrdili strany sporu, ani svedkovia a nevyplýva to ani z predložených listín. Na LV č. XXXX ako podieloví spoluvlastníci boli evidovaní A. A. v podiele 2/6-in, A. J. v podiele 1/6-iny, K. K. v podiele 1/6-iny a Q. J. v podiele 1/6-iny tak, ak vyplýva aj z predložených kúpnych zmlúv, ku ktorých bol povolený vklad vlastníckeho práva pod V 121/2002 a V 248/2002. Záver súdu prvej inštancie vyjadrený v bode 23., že nemohol byť pri uzatváraní kúpnych zmlúv o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 5/6-ín dobromyseľný, pretože vedel, že nadobúda niečo (minimálne dom, dvor a záhradu), nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania. Nikdy si nerobil žiaden vlastnícky nárok na chalupu (rodinný dom) a pozemky v jeho okolí o výmere 340 m², ktorých výlučným vlastníkom je žalobca v rade 1/ právnym titulom darovania od svojej matky, ktorá v čase uvedeného prevodu bola evidovaná ako podielový spoluvlastník s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1/6-iny. Aj skutkové zistenia vyhodnotené v bode 24. odôvodnenia rozsudku svedčia v prospech neho, najmä, že žalobca v rade 1/ o vlámaní jeho chaty sa dozvedel od J. K., ktorý je jeho bratom (žalovaného v rade 1/). Uvedené zistenie je dôležité v tom smere, že jeho rodina bola jediným obhospodarovateľom pozemkov, ktoré sú predmetom sporu, a to od roku 1990, o tejto skutočnosti zhodne vypovedali všetci svedkovia. Pokiaľ sa svedkovia - B. E., A. A. a A. E. A. vyjadrovali k užívaniu pozemkov okolo chaty, mienili tým pozemky nachádzajúce sa v okolí chaty o výmere 340 m², ktoré žalobca v rade 1/ nadobudol na základe darovacej zmluvy z 11.12.1991, v súčasnosti evidované na LV č. XXX, k.ú. C., na ktoré si on, ani nikto z jeho rodiny, nikdy nerobil žiaden nárok. Nesprávne vyhodnotil súd prvej inštancie výsledky vykonaného dokazovania v bode 27., keď svedkovia (C., C. a E.) sa na pojednávaní k snímkam predložených stranou žalovaných v priebehu ich svedeckej výpovede nevyjadrovali, nakoľko im neboli ani predložené. Vo vzťahu k nadobúdaniu

žalovaných nehnuteľností a ich užívania poukazuje na výpoveď žalobkyne v rade 3/ K. L. na pojednávaní dňa 15.06.2020, z ktorej (rovnako ako u žalobkyne v rade 2/) táto, ani konajúci súd nemali jasno v tom, čo je predmetom sporu. Výpoveďami jednotlivých svedkov navrhnutých nimi konajúci súd nerozumel a nesprávne interpretoval, keďže nemal jasne vymedzenú terminológiu jednotlivých svedkov vo vzťahu k sporným pozemkom, nakoľko nikde v rozsudku nevymedzil, čo považoval za dvor, resp. záhradu. Podanie žaloby žalobcami považuje za účelové konanie, keďže rodina žalobcov úmyselne vyčkávala na smrť posledných účastníkov darovacej zmluvy z roku 1980, aby tak neboli vystavení nepríjemnej konfrontácii, že si robia nárok na majetok, ktorý im nikdy nemal patriť. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 549/2015 zo 16. marca 2016 pri zaujatí postoja v riešení otázky „nemo plus iuris“, ako aj na ďalšie rozhodnutia ústavného súdu (III.ÚS 247/2014 z 28. januára 2016, I.ÚS 151/2016, I.ÚS 460/2017 a I.ÚS 92/2018). Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Namietal, že odvolanie žalovaného v rade 1/ bolo podané po lehote, keďže právny zástupca žalovaných prevzal rozsudok dňa 31.01.2021, pričom lehota na prevzatie rozsudku doručeného elektronickou poštou účastníkom uplynula dňa 30.01.2021. Odvolanie, ktoré bolo podané dňa 15.02.2021, bolo podané po lehote. V danej veci súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, dôkazy boli zabezpečené v listinnej podobe, svedeckymi výpoveďami, ako aj ohliadkou na mieste samom. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s interpretáciou pojmov „dvor“ a „záhrada“, pričom výsledky vykonaného dokazovania potvrdzujú užívanie žalovaných nehnuteľností žalobcom v rade 1/. Súd správne kúpne zmluvy z roku 2002 a 2003 vyhlásil za absolútne neplatné, a to aj vzhľadom na označenie pozemkov. Žalovaný v rade 1/ nemal nadobudnúť vlastnícke právo na základe kúpnych zmlúv pod č. V 121/02 a pod č. V 248/02, keďže už rovnaké nehnuteľnosti boli prevedené na matku žalobcov K. E., D. J. darovacou zmluvou z 18.01.1980, registrovanou pod č. RI 208/80, ktorá má všetky náležitosti právneho úkonu a považuje sa za platnú a účinnú. Z pripojených listín vyplýva, že A. D. E. sa nepretržite staral o drevenicu, ktorú rekonštruoval, modernizoval do dnešnej podoby a staral sa aj o okolie rekreačného domu. V uvedenom období ani jeden zo žalovaných nerušil a nebránil mu v užívaní uvedených nehnuteľností.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „NS SR“) uznesením z 20. februára 2025 sp. zn. 4Cdo/10/2024, na základe podaného dovolania zo strany žalobcov rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.08.2021 sp. zn. 7Co/60/2021 zrušil a vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch uznesenia uviedol, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nie je zrejmé, ako sa odvolací súd vysporiadal s predbežnou právnou otázkou (ne)platnosti darovacej zmluvy z 18. januára 1980, registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod č. RI 208/80, na základe ktorej A. A., D. J., K. - K. K., D. J., A. J. a Q. J. (ako spoluvlastníci vedení v pozemno-knižnej vložke č. XXX bod B 17/b, 17/d, 17/e, 17/f, 18 na ich mená po 1/6-ine) darovali právnej predchodkyňi žalobcov K. E., D. J. sporné nehnuteľnosti, a z ktorej odvodzovali žalobcovia svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Odvolací súd bez bližšej konkretizácie jeho úvah iba stroho poukázal, že v čase smrti K. E., D. J. bol spoluvlastníkom predmetného spoluvlastníckeho podielu žalovaný 1/ na základe kúpnych zmlúv uzavretých s pôvodnými pozemno-knižnými spoluvlastníkmi, a preto v zmysle podmienok § 460 OZ nemožno rozhodnutie o dedičstve považovať za nadobúdací titul sporných nehnuteľností. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na prezumpcii platnosti uvedenej darovacej zmluvy podľa príslušných ustanovení OZ, bolo úlohou odvolacieho súdu vo svojom zmeňujúcom rozhodnutí jasne vysvetliť, prečo považuje tento právny úkon (odchylné od prvoinštančného súdu) za irelevantný vo vzťahu k (ne)existencii vlastníckeho práva prevodcov A. A., D. J., K. - K. K., D. J., A. J. a Q. J. v čase prevodu sporných nehnuteľností na žalovaného 1/. Rovnako nie je dovolaciemu súdu zrejмый odkaz odvolacieho súdu na inštitút vydržania ako originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva (bod 6. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), keďže v ďalšom texte odôvodnenia nevyplýval žiaden súvis medzi jeho aplikáciou a právnymi závermi, na ktorých založil odvolací súd napadnuté rozhodnutie. Uvedené nedostatky preto primáli dovolací súd prisvedčiť tvrdeniu dovolateľov, že rozhodnutie odvolacieho súdu skutočne vykazuje znaky zmätočnosti a arbitrárnosti.

6. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 388 CSP zmenil, keď inak rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska vyhovie žalobe na určenie vlastníckeho práva je vecne správne.

7. V prejednávanej veci žalobcovia odvodzovali vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu 5/6-ín na žalovaných nehnuteľnostiach na základe darovacej zmluvy z 18.01.1980 ich právnej predchodkyne (matky) K. E., D. J., registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod č. RI 208/80, na základe ktorej A. A., D. J., K. - K. K., D. J., A. J. a Q. J. (ako spoluvlastníci vedení v pozemno-knižnej vložke č. XXX bod B 17/b, 17/d, 17/e, 17/f, 18 na ich mená po 1/6-ine) darovali K. E., D. J. podiel 5/6-ín z domu č. XXX, 5/6-ín zo zastavaného stavebného pozemku v EN parcele č. 1718 o celkovej výmere 543 m² a 5/6-ín zo záhrady v EN parc.č. 1717 o celkovej výmere 1 363 m². Ďalej žalobcovia odvodzovali nadobudnutie vlastníckeho práva na základe Osvedčenia o dedičstve z 10.11.2004 po nebohej K. E., D. J., zomrelej XX.XX.XXXX, keď ako vyplýva z čl. II bod A, Aktíva, Majetkové práva a čl. IV. bod 2 rozhodnutia, okrem iných, predmetom dedenia bol podiel poručiťky 1/6-iny v parcele č. 1717/1 - orná pôda o výmere 598 m², parcele č. 1717/2 - orná pôda o výmere 830 m² a parcele č. 1718 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 153 m², aj v nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX „pod B1 na meno poručiťky v 5/6-ín účasti, pozemky v k.ú. C. zapísané v protokole č. XXX a I, r.č. 1, 10-12 parc. č. XXXX, dom, dvor, záhr., roľa, lúka, bez výmery, stav neidentický, intravilán...“

8. Prvoinštančný súd vyslovil právny záver (viď bod 26. odôvodnenia), v zmysle ktorého zmluvy, na základe ktorých žalovaný 1/ nadobudol vlastníctvo sú neplatné podľa § 39 OZ, keďže scudzitelia (prevodcovia) prevádzali vlastníctvo k veci (nehnuteľnostiam), ktoré im v čase uzavretia kúpnych zmlúv nepatrilo; neboli vlastníkmi prevádzaných nehnuteľností z dôvodu, že tieto skôr previedli na matku žalobcov K. E., D. J. darovacou zmluvou uzavretou 18. januára 1980, registrovanou pod RI 208/80. V tejto súvislosti konštatoval, že podpisy právnych predchodcov žalovaných boli riadne overené na matrike (MNV), darovacia zmluva obsahuje označenie darcov, obdarovanej, predmet daru a vyhlásenie obdarovanej, že dar s vďakou prijíma. Preto skonštatoval, že zmluva má všetky náležitosti právneho úkonu a považuje sa za platnú podľa § 37 OZ a aj za účinnú, nakoľko bola registrovaná príslušným Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne dňa 30. septembra 1980, pod RI 208/80 v súlade s vtedy platnými predpismi - zákonom č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností účinný do 01. januára 1993 a vyhláškou na jeho vykonanie č. 23/1964 Zb. Vzhľadom k tomu, že matka žalobcov v rade 1/ až 3/ K. E., D. J. a matka žalovaného v rade 1/ K. - K. K., D. J. boli sestry, zapísané v PK. protokole č. XXX k. ú. C. a jednalo sa o najbližšiu rodinu, žalovaný v rade 1/ v čase nadobúdania vlastníckeho práva k žalovaným pozemkom musel vedieť, že dom a pozemky patria rodine žalobcov, ktorú skutočnosť potvrdili aj vypočutí svedkovia v konaní, na základe čoho žalovaný v rade 1/ nemohol byť dobromyseľný pri nadobúdaní/ zápise vlastníckeho práva na LV č. XXXX k. ú. C..

9. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) dochádza k vydržaniu priamo zo zákona. Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, nedochádza k vydržaniu. Jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je oprávnenosť držby. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou. Oprávnenou môže byť len dobromyseľná držba. K posúdeniu, či držiteľ v dobrej viere je alebo nie je, treba vždy pristupovať z objektívneho hľadiska, teda nie z aspektu osobného (subjektívneho) presvedčenia toho, kto tvrdí dobromyseľnosť držby; vždy je potrebné brať do úvahy, či (by aj každý iný, v obdobnej situácii sa nachádzajúci) držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vlastnícke právo vzniknúť, teda aj k právnemu dôvodu (titulu) vzniku vlastníctva. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), omyl držiteľa musí byť ale vždy ospravedlniteľný. Ospravedlniteľným je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti daného prípadu od každého vyžadovať. Pokiaľ omyl presahujúci rámec bežného posudzovania veci presahuje rámec bežného posudzovania veci, je neospravedlniteľný. Držiteľ, ktorý drží vec na základe neospravedlniteľného omylu, nemôže byť držiteľom dobromyseľným a jeho držba nemôže byť oprávnená.

10. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie ďalej vyplýva, že žalovaný v rade 1/ nadobudol vlastníctvo, okrem iných, k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k.ú. C., zapísaných na LV č. XXXX, a to k EKN parcele č. 1717/1 - orná pôda o výmere 598 m², EKN parcele č. 1717/2 - orná pôda o výmere 830 m² a EKN parc.č. 1718 - zastavaná plocha o výmere 153 m² v spoluvlastníckom podiele 4/6-ín od predávajúceich - A. A., D. J. (podielovej spoluvlastníčke v 2/6-inách), A. J. a K. K., D. J. (od každého v podiele 1/6-iny) na základe kúpnej zmluvy z 13.11.2001, ktorej vklad vlastníckeho práva bol povolený pod č. V 121/2002 a na základe kúpnej zmluvy, uzavretej dňa 21.02.2020 od predávajúceho

Q. J., spoluvlastníka predmetných nehnuteľností v podiele 1/6-iny, ktorej vklad bol povolený pod č. V 248/2002. Na základe uzatvorených kúpnych zmlúv žalovaný v rade 1/ bol na LV č. XXXX a LV č. XXXX, k.ú. C. zapísaný ako podielový spoluvlastník žalovaných nehnuteľností v podiele 5/6-ín.

11. Skutočnosť nadobudnutia vlastníckeho práva právnou predchodkyňou žalobcov (ako obdarovanou spoluvlastníčkou) K. E., D. J. vyplýva aj na základe doplneného dokazovania odvolacím súdom v zmysle správy Okresného úradu Námestovo, katastrálny odbor z 08.07.2025 (č. I. 483 spisu), z obsahu ktorej ďalej vyplýva, že pri zápise darovacej zmluvy č. RI 208/80 do KN bol založený list vlastníctva (ďalej ako „LV“) č. XXX k. ú. C., pričom na predmetný LV bola zapísaná parcela EN č. 1718 o výmere 543 m² k. ú. C. a ako vlastníčka bola zapísaná K. E., D. J., nar. XX.XX.XXXX v podiele 5/6-ín. Tento zápis bol poznačený z dôvodu, že pôvodná parcela EN č. 1717 o výmere 1363 m² zanikla pri zápise schváleného jednoduchého projektu HTÚP. Z tohto vyplýva, že LV č. XXX bol založený na nehnuteľnosti vedené v darovacej zmluve č. RI 208/80 (t.j. časť PK parcely č. XXXX pôvodne vedená ako parcely EN č. 1717 a č. XXXX k. ú. C.), pričom vlastníctvo k ostatným nehnuteľnostiam vedeným v PK protokole č. XXX k. ú. C., t.j. aj ku zbytku PK parcely č. XXXX ostalo v tom období zapísané na vlastníkov uvedených v PK protokole č. XXX k. ú. C.. Pri preberaní nového mapovania v roku 1985 bola na LV č. XXX k. ú. C. ako stav identický v časti parcele EN č. XXXX a XXXX k. ú. C. zapísaná parcela registra „C“ evidovaná v katastrálnej mape (ako „C-KN“) č. 1245 o výmere 342 m², pričom stav ostatných nehnuteľností bol vyhodnotený ako neidentický, vedený v poznámke LV.

Pri spracovaní zjednodušeného registra pôvodného stavu (ďalej ako „ZRPS“) v k. ú. C. bola časť PK parcely č. XXXX, vedená v PK protokole č. XXX k. ú. C., ktorej stav bol neidentický so stavom KN, identifikovaná podľa zrovnávacieho zostavenia so ZRPS ako parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu (ďalej ako „E-KN“) č. 1715/1, 1716, 1717/1, 1717/2 a 1718, ktoré boli zapísané na LV č. XXXX k. ú. C. na vlastníkov pôvodne vedených v protokole č. XXX, k. ú. C.. Prešetrením podľa prekrytia mapy EN s mapou určeného operátu k. ú. C. sa (úrad) domnieva, že určenie vlastníctva ku parcelám E-KN č. 1717/1, 1717/2 a 1718, k. ú. C. bolo nesprávne, pretože tieto parcely E-KN sa nachádzajú v mieste parcel EN č. 1717 a 1718, k. ú. C. a vlastníctvo k nim malo byť určené podľa v tom období platného vlastníctva vedeného na LV č. XXX, k. ú. C. a v protokole č. XXX, k. ú. C., pod B17a na K. E., D. J.. Následne potom na základe kúpnej zmluvy č. V 121/2002 medzi predávajúcimi A. A., D. J., A. J., K. K. a kupujúcim Q. K. boli, okrem iných nehnuteľností, predmetom prevodu aj parcely E-KN č. 1715/1, 1716, 1717/1, 1717/2 a č. 1718, ktoré boli zapísané na LV č. XXXX, k. ú. C., pod B2 na A. A., D. J. v podiele 2/6, pod B3 na A. J. v podiele 1/6, pod B6 na K. K., D. J. v podiele 1/6. Na základe kúpnej zmluvy č. V 248/2002 medzi predávajúcim Q. J. a kupujúcim Q. K. boli, okrem iných nehnuteľností, predmetom prevodu aj parcely E-KN č. 1715/1, 1716, 1717/1, 1717/2 a 1718, ktoré boli zapísané na LV č. XXX, k. ú. C., pod B4 na Q. J. v podiele 1/6. Na základe uvedeného Okresný úrad Námestovo, katastrálny odbor, konštatoval, že pri spracovaní ZRPS k. ú. C. došlo k nesprávnemu určeniu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam vedeným ako parcely E-KN č. 1717/1, 1717/2 a 1718, k. ú. C., keď boli vylustrované na vlastníkov podľa pozemno-knižného protokolu č. XXX, k. ú. C., ako časť PK parcely č. XXXX a nie ako časť PK parcely č. XXXX, identifikovanej ako parcely EN č. 1717 a 1718, ktoré boli zapísané na LV č. XXX, k. ú. C., na základe darovacej zmluvy č. RI 208/80.

12. Na základe takto zisteného skutkového stavu, na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a na základe doplneného dokazovania odvolacím súdom bolo možno vysloviť skutkové zistenie, že pri spracovaní ZRPS v k. ú. C. vo vzťahu k pozemno-knižnej parcele č. XXXX, vedenej v PK protokole č. XXX, k. ú. C., došlo k nesprávnemu zápisu E-KN parcely č. 1717/1, 1717/2 a 1718 na LV č. XXXX, k. ú. C., na vlastníkov pôvodne vedených v pozemno-knižnom protokole č. XXX, k. ú. C., keďže už predtým na základe darovacej zmluvy č. RI 208/80, ktorej predmetom prevodu boli parcely EN č. 1717 o výmere 1 363 m² a č. 1718 o výmere 543 m², k. ú. C., bol založený list vlastníctva č. XXX, k. ú. C., na ktorý bola zapísaná EN parcela č. 1718 o výmere 543 m², k. ú. C., na K. E., D. J., nar. XX.XX.XXXX, v podiele 5/6, keď tento zápis bol poznačený z dôvodu, že pôvodná EN parcela č. 1717 o výmere 1 363 m² zanikla pri zápise schváleného jednoduchého projektu HTUP na základe PVZ č. 65/81. Z uvedeného možno ďalej vyvodiť, že pokiaľ pozemno-knižní spoluvlastníci zapísaní v PK protokole č. XXX, k. ú. C. na základe darovacej zmluvy č. RI 280/80 ako darovia/vlastníci evidovaní v pozemno-knižnom protokole č. XXX C., pôvodne pod B17 ako A. J. v podiele 1/6, pod B14/d ako maloletá K. J. v podiele 1/6, pod B17e ako maloletý A. J. v podiele 1/6, pod B17f ako maloletá A. J. v podiele 1/6 a pod B18 ako maloletý Q. J. v podiele 1/6, previedli svoje spoluvlastnícke podiely (celkovo 5/6-ín) na obdarovanú spoluvlastníčku K. J., museli si byť vedomí toho, že aj na základe nesprávneho zápisu pri spracovaní ZRPS na LV č. XXXX E-KN parcel č. 1717/1, 1717/2 a 1718 už nie sú spoluvlastníkmi týchto parcel zodpovedajúcich EN parcelám č. 1717 a 1718, keďže už tieto boli predmetom prevodu na základe (predtým platne uzavretej) darovacej zmluvy č. RI 208/80, na základe čoho títo už nemohli na

základe kúpnej zmluvy č. V 121/2002 a kúpnej zmluvy č. V 240/2002 platne previesť vlastníctvo, t. j. spoluvlastnícke podiely k E-KN parcelám č. 1717/1, 1717/2 a 1718, na žalovaného v rade 1/.

13. Vo vzťahu k vyššie uvedenému záveru odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR, ktorý rozhodoval vo veľkom senáte obchodnoprávneho kolégia dňa 27.04.2021, sp. zn. 1VOBdo 2/2020, ktoré znie nasledovne: „VI. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej „nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako má sám“ („nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet“), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastrí nehnuteľnosti ako vlastník nehnuteľnosti. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutia vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Keďže platná úprava poskytuje ochranu dobromyseľným držiteľom spočívajúcu v možnosti nadobudnúť vlastnícke právo od neznámeho vlastníka vydržaním, okolnosti prejednávanej veci nemohli preto viesť k záveru, že žalovaného v rade 2/, ktorý nadobudol vlastníctvo k predmetnému pozemku od nevlastníka, je dôvodné považovať za riadneho nadobúdateľa predmetnej nehnuteľnosti.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď žalobcovia na základe podanej žaloby preukázali naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva podľa § 137 písm. c) CSP, keďže v čase podania žaloby bolo vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam duplicitne vedené v podiele 5/6 tak na pôvodného žalobcu v rade 1/ A. D. E., ako aj na žalovaného v rade 1/ - v čase rozhodovania odvolacieho súdu (§ 217 ods. 1 CSP) na žalovaného v rade 2/, pričom z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva jednoznačné skutkové zistenie, že právna predchodkyňa žalobcov K. E., D. J. na základe darovacej zmluvy č. RI 208/80 nadobudla vlastnícke právo k EN parcelám 1717 a 1718, ktoré zodpovedajú súčasnému zápisu vlastníckeho práva na LV č. XXXX K. V. XXXX k. ú. C. v prospech žalovaného v rade 2/ (na základe kúpnej zmluvy č. V-703/2020), keď už z dôvodov uvádzaných odvolacím súdom v tomto rozhodnutí – nedôvodné zapísanie vlastníckeho práva (opätovne) na pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov na základe nesprávne vykonaného ZRPS, znamená, že následné prevody vlastníckeho práva na žalovaného v rade 1/ a žalovaného v rade 2/ je dôvodné považovať za neplatné právne úkony, v dôsledku čoho odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie považoval žalobu žalobcov na určenie vlastníckeho práva za dôvodnú, rozsudok súdu prvej inštancie z uvedených dôvodov zmenil a žalobe na určenie vlastníckeho práva vyhovel.

15. O trovách (prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho) konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešným žalobcom vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Odvolací súd nárok na náhradu trov konania úspešnému žalovanému v rade 1/ nepriznal v zmysle podmienok § 257 CSP vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, keďže žaloba na určenie vlastníckeho práva žalobcov bola úspešná a úspech žalovaného v rade 1/ spočíva v tom, že v priebehu konania (po podaní žaloby) žalovaný v rade 1/ stratil vecnú legitimitáciu z dôvodu prevodu vlastníckeho práva na žalovaného v rade 2/ a uvedená okolnosť bola odvolacím súdom vyhodnotená ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania spočívajúce v týchto okolnostiach prejednávanej veci, keď z hľadiska vecného posúdenia sporu/hmotnoprávných podmienok a okolností prejednávanej veci (nedôvodný zápis vlastníckeho práva v prospech žalovaného v rade 1/), bola by žaloba vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ dôvodná.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)